

Meddelande om en Handlingsplan om drönarsäkerhet och drönarbekämpning

Försvarsdepartementet

Dokumentbeteckning

COM(2026) 81

Celexnummer 52026DC0081

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET Handlingsplan för drönar- och
antidrönarsäkerhet

Sammanfattning

Bakgrunden till kommissionens meddelande om Handlingsplan för drönarsäkerhet och drönarbekämpning är att drönare fått stor betydelse i både civila och militära sammanhang, samtidigt som skadligt bruk av drönare ökar och hoten blir mer gränsöverskridande. Handlingsplanen syftar därför till att skapa en samordnad europeisk strategi.

Enligt handlingsplanen bör EU stärka sin tekniska kapacitet inom drönarområdet och drönarbekämpningssystem genom investeringar i avancerad teknik, testmiljöer, gemensamma standarder och striktare regler för registrering och spårbarhet. En gemensam, integrerad europeisk lägesbild föreslås byggas upp genom delning av data mellan civila, militära och brottsbekämpande aktörer. Detta omfattar förbättrade sensorer, AI-identifiering, utnyttjande av kommunikationsnät och en EU-gemensam incidentplattform. EU föreslås stärka sin förmåga att hantera drönarincidenter genom gemensamma övningar, snabbinsatsstyrkor, upphandlingsstöd och interoperabla kommandosystem. Vid EU:s yttre gränser ska Frontex arbete mot drönarhot och användning av drönare i gränsövervakningen stödjas. Planen öppnar även för ett framtida gemensamt EU-regelverk för bekämpning av drönarverksamhet.

Handlingsplanen betonar att säkerhet även är en förutsättning för fortsatt innovation och konkurrenskraft i den europeiska drönarsektorn. Den lyfter också vikten av internationellt samarbete, särskilt med Ukraina, Nato och EU:s grannländer.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande om en ny handlingsplan för drönarsäkerhet och drönarbekämpning och ställer sig positiv till det helhetsgrepp som kommissionen har tagit i frågan. Regeringen ser positivt på att handlingsplanen ska ses som kompletterande till nationella åtgärder utifrån att nationell säkerhet och försvar är medlemsstaternas eget ansvar.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Handlingsplanen för drönarsäkerhet och drönarbekämpning bygger på drönarstrategin 2.0 och 2023 års meddelande om bekämpning av potentiella hot från drönare. Handlingsplanen ersätter halvtidsöversynen av 2023 års meddelande. Syftet med handlingsplanen är att motverka de ökande hoten från fientlig användning av drönare. Fokus ligger på den inre säkerhetens civila dimension, samtidigt som planen kompletterar och stödjer kommissionens arbete på försvarsområdet och stärker synergier mellan civil och militär utveckling.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen presenterade den 11 februari 2026 ett meddelande innehållande en handlingsplan för drönarsäkerhet och drönarbekämpning. Handlingsplanen tar sin utgångspunkt i den snabbt växande betydelsen av drönare i Europas samhällen, ekonomier och säkerhetsmiljöer. Drönare används i dag inom en rad sektorer såsom energi, transport, jordbruk, byggnation, räddningstjänst och logistik. De spelar också en allt viktigare roll inom övervakning och underrättelse, vilket gör dem strategiskt betydelsefulla ur både civilt och militärt perspektiv. Samtidigt har den ökade tillgängligheten av drönarteknik lett till fler incidenter där drönare används på ett hotfullt, oansvarigt eller direkt skadligt sätt. Dessa incidenter visar att hotet är gränsöverskridande och rör hela unionens säkerhet.

Handlingsplanen betonar att drönare har utnyttjats av ett brett spektrum av aktörer – från kriminella och terrorister till statsanknutna aktörer – för att störa luftfart, energiproduktion, kritisk infrastruktur, transportknutpunkter, yttre gränser och tätbebyggda områden. Drönare kan även förstås som ett verktyg för hybridpåverkan, vilket sätter press på medlemsstaternas beredskap och förmåga att agera. Eftersom hoten ofta rör flera medlemsstater samtidigt, krävs enligt kommissionen ett stärkt EU-gemensamt svar.

Mot denna bakgrund är handlingsplanens kärna att bygga en samordnad, heltäckande och sektorsövergripande europeisk strategi. Handlingsplanen är avsedd att komplettera nationella åtgärder och undvika fragmentering, samtidigt som den respekterar medlemsstaternas ansvar för intern säkerhet och gränsskydd. Den fokuserar primärt på den civila inre säkerheten men integrerar också militära dimensioner där det är nödvändigt, inklusive synergier med samarbetet på försvarsområdet i EU och de prioriteringar som kommissionen föreslagit i färdplanen för europeisk försvarsberedskap 2030.

Handlingsplanen innehåller fem huvudsakliga fokusområden:

Förberedelse för ökad resiliens

I meddelandet föreslås EU stärka sin styrning av de omfattande satsningarna på teknisk utveckling och produktion av drönare och drönarbekämpningssystem. Detta inkluderar investeringar i avancerade tekniker såsom Artificiell Intelligens (AI), svärmar, autonoma funktioner, motmedel, sensorsystem och testmiljöer. Handlingsplanen föreslår bland annat ett koordinerat civil-militärt ramverk för industriprioriteringar, harmoniserade civil-militära standarder, en EU-övergripande testinfrastruktur samt ett certifierings- och säkerhetsramverk för drönarbekämpningssystem. Samtidigt aviserar kommissionen förslag om skärpta regler för registrering, spårbarhet och luftfartsintegration av drönare samt förslag om att påskynda implementeringen av U-space-systemet och införa regelförenklingar på drönarområdet. I handlingsplanen föreslår kommissionen även att sammankalla en särskild arbetsgrupp för att adressera risker med att obemannad teknik används för hybridpåverkan.

Identifiering och förbättrad lägesbild

För att möta avancerade och snabbt föränderliga hot föreslår kommissionen att EU bygger upp en integrerad lägesbild baserad på flera källor där data om

drönarrörelser delas mellan civila, militära och brottsbekämpande myndigheter. Detta innefattar förbättrade radarer, optiska och akustiska sensorer, AI-baserade identifieringssystem, samt utnyttjande av 5G-nät och integrerad och avkännande kommunikation (Isac-teknik) för att upptäcka både uppkopplade och oidentifierade drönare. Handlingsplanen inkluderar också förslag om att utforska möjligheten att etablera en EU-gemensam drönarincidentplattform och utökad informationsdelning mellan medlemsstater.

Svarsåtgärder, samarbete och solidaritet

I handlingsplanen tydliggör kommissionen behovet av stöd på EU-nivå vid incidenter, inklusive gemensamma övningar, insatsgrupper för drönarincidenter som kan sättas in snabbt och som är utrustade med den senaste tekniken för motåtgärder och samordnade upphandlingar av kapacitet för drönarbekämpning mot kritisk infrastruktur. Kommissionen eftersträvar också att utveckla interoperabla europeiska kommandosystem för att integrera sensorer och motmedel. EU:s gräns- och kustbevakningsbyrå Frontex ger stöd till medlemsstaternas hantering av drönarhot vid EU:s yttre gränser, och använder även drönare i gränsövervakningen. Kommissionen avser ge stöd till Frontex arbete för att förbättra medlemsstaternas och den gemensamma drönarförmågan, bland annat projekt för att utveckla drönaranvändningen i gränsområden, stärka den stående styrkans drönarkunskaper och ge praktiskt stöd till gränsöverskridande incidenthantering. Genom instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och visering (BMVI) kan medlemsstaterna tilldelas stöd för bland annat inköp av drönare, som även kan användas i gemensamma Frontexledda operationer. Handlingsplanen lägger även grunden för ett möjligt framtida EU-gemensamt regelverk för drönarbekämpning.

En central del av handlingsplanens syfte är att skapa en trygg miljö för fortsatt legitima drönaroperationer och därigenom stärka den europeiska drönarsektorns konkurrenskraft. Handlingsplanen framhåller att säkerhetsdimensionen bör vara en möjliggörare för innovation och marknadstillväxt, inte ett hinder.

Stärkandet av europeisk försvarsberedskap

Handlingsplanen syftar även till att stärka den europeiska försvarsberedskapen. Kommissionen avser stötta medlemsstaterna med att åtgärda kritiska förmågegap på drömarområdet, bland annat genom den europeiska försvarsfonden (EDF), programmet för europeisk försvarsindustri (EDIP) och låneinstrumentet Security Action for Europe (SAFE). Därtill avser kommissionen gå vidare med förslagen om att etablera ett europeiskt drömarförsvarinitiativ (European Drone Defence Initiative) och en drömarallians med Ukraina vilket presenterades i färdplanen för europeisk försvarsberedskap 2030. Stöd för att stärka innovationsförmågan föreslås också i planen.

Internationellt samarbete och samordning av arbetet

Kommissionen betonar vikten av internationellt samarbete, särskilt med Ukraina, Nato, och EU:s grannländer. Detta syftar både till att dra lärdomar av drömarsteknikens operativa användning och till att säkerställa att säkerhetshot som överskrider EU:s gränser hanteras gemensamt.

Kommissionen överväger att tillsammans med medlemsstaterna inrätta en strategisk mekanism för att samordna genomförandet av de åtgärder som föreslås i handlingsplanen, koppla samman de olika dimensionerna och säkerställa ett nära samarbete med rådet. Mot bakgrund av detta uppmanar kommissionen medlemsstaterna att utse en nationell samordnare för drömar säkerhet, vars roll kommer att vara att övervaka och främja det nationella genomförandet av handlingsplanen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ej tillämpligt. Meddelandet avser en handlingsplan som beskriver förslag på kommande åtgärder. Om de åtgärdsförslag som finns i handlingsplanen konkretiseras och realiseras längre fram kan dessa komma att ha effekt på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Flera av de aviserade förslagen kan komma att resultera i åtgärder som kan få samhällsekonomiska effekter samt påverka medlemsstaternas nationella budgetar och EU:s årsbudget och därmed få budgetära konsekvenser för

medlemsstaterna. Någon djupare analys av åtgärdernas budgetära konsekvenser kan dock inte göras förrän konkreta förslag är presenterade.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar handlingsplanen och ställer sig positiv till det helhetsgrepp som kommissionen har tagit i frågan. Hotbilden mot Sverige och EU är bred och inkluderar, förutom konventionella militära angrepp, exempelvis cyberangrepp, sabotage, informationspåverkan, terrorism och ekonomiska påtryckningar. Den omfattande användningen av drönare under kriget i Ukraina och allvarliga incidenter med drönare i Sverige och i Europa har tydliggjort både möjligheter och sårbarheter kopplade till sådan användning.

Strategin är bred och innehåller ett stort antal åtgärder som det kan finnas skäl att genomföra för att de säkerhetsmässiga utmaningarna ska kunna hanteras. Åtgärderna behöver analyseras var och en i särskild ordning samtidigt som det är betydelsefullt att behålla ett helhetsperspektiv vid den fortsatta behandlingen i rådet. Åtgärderna bör därtill inte skapa onödig dubblering av redan pågående arbete för att motverka hot mot kritisk infrastruktur. Regeringen välkomnar att berörda EU-byråers arbete och samarbete inom ramen för byråernas respektive mandat lyfts fram i handlingsplanen. Mot bakgrund av Sveriges budgetrestriktiva hållning ska Sverige vidare agera för att åtgärdernas ekonomiska konsekvenser begränsas både för statens budget och EU-budgeten. I den mån ytterligare finansiering krävs för att täcka ambitionshöjningen ska omprioriteringar i EU-budgeten ske.

Regeringen ser positivt på att handlingsplanen ska ses som kompletterande till nationella åtgärder utifrån att nationell säkerhet och försvar är medlemsstaternas eget ansvar. Regeringen välkomnar särskilt kommissionens ambition att dra lärdomar från, och fördjupa samarbetet med, Ukraina. Vidare är det för regeringen viktigt att betona att arbetet med att stärka den europeiska försvarsberedskapen på drönarområdet behöver vara medlemsstatsdrivet och bygga på en tydlig ansvarsfördelning mellan EU och Nato. Detta bör ske i nära samarbete med den civila användningen av drönare och drönarbekämpning. Regeringen välkomnar kommissionens ansats i handlingsplanen om att stärka förmågan att detektera drönare och ställer sig positiv till att utforska förslagen

vidare. Åtgärder för drönarsäkerhet och drönarbekämpning behöver samspela med arbetet med att ta vara på de positiva samhällseffekterna av användning av drönare i det civila samhället. Det är av central betydelse att regelutvecklingen inte hindrar företagens innovationskraft, vilket inte minst är viktigt för Europas konkurrenskraft och för svenska företag på området.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Handlingsplanen har presenterats vid ett antal tillfällen i rådet. Många medlemsstater har välkomnat meddelandet. Ståndpunkter när det gäller de konkreta åtgärderna kommer att uttryckas när de successivt presenteras i detalj av kommissionen.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Meddelandet avses inte remitteras av Regeringskansliet. [Till GB-parter: fyll gärna på om ni har uppgifter om intressenters ståndpunkter från tidigare remisser eller dylikt].

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej tillämpligt. Kommissionens meddelande avser en strategi som endast informerar om kommande politiska åtgärder.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Ej tillämpligt. Kommissionens meddelande avser en strategi som endast informerar om kommande politiska åtgärder.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

I rådet är planeringen att den fortsatta hanteringen kommer att ske i berörda rådsformationers arbetsgrupper, men att arbetet även kommer att hållas samman horisontellt.

4.2 Fackuttryck och termer